

У варіанті з насиченням сівозміни соняшником 20% було чітке підвищення інтенсивності розкладу целюлози зі збільшенням глибини орного шару. Так, найнижча активність спостерігалася у поверхневому шарі ґрунту – 2,0%, а шари ґрунту 10-20 і 20-30 см мали майже однакову активність – 2,9 і 3,0% відповідно.

При насиченні сівозміни соняшником 40% найвища активність була у шарі ґрунту 20-30 см (4,1%). Менше розкладання полотна спостерігали у шарах ґрунту 0-10 і 10-20 см: 2,2 і 2,4% відповідно.

У варіанті з 60% насиченням сівозміни соняшником спостерігався вищий розклад полотна в усіх шарах ґрунту порівняно з іншими варіантами. Так, у шарах ґрунту 10-20 і 20-30 см інтенсивність розкладу сягала 5,6 і 5,8% відповідно, а в шарі ґрунту 0-10 см – 3,8%.

Отже, перебіг та зміни мікробіологічних процесів у ґрунті можна визначити за інтенсивністю розкладу клітковини. Цей процес є простим і доступним. За інтенсивністю розкладу тканини ми визначили, що на досліджуваних варіантах найвища целюлозолітична активність була в сівозміні з насиченням соняшником 60%, який залишив після себе досить багато грубих решток, що повільно розкладаються. Недостатнє зволоження сприяло зменшенню інтенсивності розкладу клітковини у верхніх шарах ґрунту в усіх варіантах досліду.

УДК: 633.416

ЗАСТОСУВАННЯ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ НА ПОСІВАХ КОРМОВИХ БУРЯКІВ

Кулик Г.А., канд. с.-г. наук, доцент,

Малаховська В.О., викладач

E-mail: galina_7443@ukr.net

Центральноукраїнський національний технічний університет

Кормові буряки - цінна кормова культура. Коренеплоди мають добрі смакові якості, легко засвоюються і добре поїдаються тваринами. Незважаючи на відносно невисокий вміст сухих речовин, в 1 ц коренеплодів міститься 12-15 кормових одиниць[1].

На сучасному етапі розвитку сільського господарства основним з напрямків є інтенсифікація виробництва, яка ставить за мету забезпечити підвищення продуктивності польових культур. Досягти цього можна за рахунок застосування новітніх технологій вирощування сільськогосподарських культур і одним із елементів таких технологій є застосування регуляторів росту рослин.

Регулятори росту рослин - це препарати широкого спектру дії. Застосування їх в буряківництві розвитку впливає на затримку старіння листків і зберігання високого рівня фотосинтетичної продуктивності до збирання кормових буряків, що є ефективним заходом підвищення урожайності коренеплодів[2].

Регулятори росту використовуються як для обробки насіння так і вегетуючих рослин. Сільськогосподарському виробнику промисловість пропонує цілу низку нових регуляторів росту.

При вивченні регуляторів росту в буряківництві встановлено, що їх застосування є одним з найбільш ефективних агрозаходів для підвищення продуктивності культури[3].

Метою наших досліджень було проаналізувати вплив регуляторів росту рослин на формування продуктивності коренеплодів кормових буряків.

Дослід проводився в умовах Центральної частини України на чорноземах звичайних середньогумусних. Середній вміст в орному шарі: азоту 10,9мг/100 г, фосфору 5,1 мг/100 г, калію – 13,3 мг/100 г ґрунту. Вміст гумусу в шарі 0–30 см 4,4%. Гідролітична кислотність 0,47-0,53 мг/екв на 100 г ґрунту, рН 6,6-7.

Погодні умови років досліджень характеризувалися нестабільними температурними показниками та відмічалися недостатньою кількістю опадів протягом вегетації культури.

Для досліджень використовували сорт Уманський КБ-2 та регулятори росту Регоплан - 20 мл/га, Стимпо - 20 мл/га, Біосил – 20 мл/га.

Урожайність та вміст сухої речовини у коренеплодах є основними показниками, які характеризують продуктивність культури. За даними, наведеними в таблиці 1 урожайність коренеплодів була вищою у варіантах, де проводили обробку посівів кормових буряків регуляторами росту рослин.

Кормові буряки це культура великих потенційних можливостей, в умовах оптимального поєднання агротехнічних факторів вона забезпечує високу урожайність коренеплодів.

Таблиця 1.- Урожайність коренеплодів кормових буряків і вміст сухої речовини залежно від регуляторів росту рослин

Варіанти	Урожайність коренеплодів		Вміст сухої речовини	
	т/га	± до контролю	%	± до контролю
1.Контроль(без регуляторів росту)	50,8	-	11,4	-
2. Біосил - 20мл/га	54,8	4,0	13,0	1,6
3.Регоплант - 20мл/га	56,7	5,9	13,5	2,1
4. Стимпо - 20 мг/га	54,5	3,7	12,6	1,2
НІР ₀₅	2,31		0,76	

В середньому за роки досліджень у контрольному варіанті урожайність коренеплодів склала 50,8 т/га, а при обробці посівів регуляторами росту вона збільшилася на 3,7-5,9 т/га. Кращим протягом років досліджень був варіант з використанням Регоплант 20 мл/га і урожайність була 56,7 т/га.

Вміст сухої речовини є одним із основних показників продуктивності коренеплодів. За роки досліджень, цей показник збільшився за рахунок

регуляторів росту на 1,2-2,1%%. Найвищий показник за вмістом сухої речовини у варіанті з Регоплантом- 13,5%, а у контрольному варіанті лише 11,4 %.

При вирощуванні кормових буряків сорту Уманський КБ-2 найбільш економічно доцільним є обробка рослин регулятором росту Регоплант - 20 мл/га, який забезпечив умовно-чистий дохід на рівні 883,7 грн з 1 га.

Отже, згідно результатів досліджень, можна зробити висновок, що застосування регуляторів росту рослин при вирощуванні кормових буряків сприяє підвищенню урожайності коренеплодів та вмісту сухої речовини. Найбільш ефективним при вирощуванні кормових буряків в умовах Центральної частини України є застосування регулятора росту рослин Регоплантв нормі 20 мл/га.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1.Роїк М. В. Буряки / М. В. Роїк. – К. : Видавництво «XXI вік». – РІА «ТРУД-КІЇВ», 2001. – 320 с.

2. Черемха Б.М. Особливості застосування регуляторів росту рослин та їх ефективність // Пропозиція. -2001. -№ 2. -С.51-52.

3.КуликГ. А., Резніченко В. П., Трикіна Н. М., Малаховська В. О. (2020). Ефективність застосування регуляторів росту при вирощуванні цукрових буряків у Центральній Україні. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*, (2), 43-49. <https://doi.org/10.31210/visnyk2020.02.05>.

УДК 349.42

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОРГАНІЧНОГО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ

Курепін В.М., старший викладач

E-mail: kypinc@ukr.net

Миколаївський національний аграрний університет

Постановка проблеми. Органічне виробництво є одним із перспективних напрямів розвитку агропродовольчого сектору України та офіційно визнано пріоритетом державної аграрної політики. Нині в Україні намітилася позитивна динаміка збільшення площ сільськогосподарських угідь, зайнятих під органічним виробництвом.

Ідея органічного виробництва (землеробства) полягає у повній відмові від застосування хімічних добрив, пестицидів, генетично модифікованих організмів (ГМО), консервантів тощо, та на всіх етапах виробництва (вирощування, переробки) застосування методів, принципів та правил, які визначені в Законі України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» для отримання натуральної (екологічно чистої) продукції, а також збереження та відновлення природних ресурсів.